

Nova hrvatska Vlada će morati značajne napore posvetiti reformama. Uobičajeno je da se provode kontinuirane optimalizacije sustava putem instrumenata politike. To je vrlo zahtjevan posao i u zemljama gdje su svijesni velikih i nepotrebnih troškova zbog „iznuđenih poteza“. Postoje ekspertne grupe/komisije koje proučavaju po načelu „što bi bilo kad bi bilo“, slično stožernim igrama koje provode i uvijek su provodile sve vojske i svi vojni savezi u svijetu. Međutim, kada imamo tzv. „vatrogasnu politiku“, slučaj u Lijepoj našoj, tada je imperativno imenovati dva potpredsjednika vlade: jedan za sustav, a drugi za politiku. Interakcija „inženjera“ sustava i politike kreirat će nužne reforma uz manje troškove nego što bi bio slučaj kada ne bi tako postupili.

Sustav je slika, a politika film koja mjenja početnu sliku. Optimalna struktura slike može biti „pokvarena“ promjenama, kao što loša slika može biti poboljšana. Što će se dogoditi ovisi o konstruktorima sustava i inicijatorima politike. Slikovito rečeno upravljanje, menadžment, polazi od sustava koji svojim odlukama mjenja i tako transformira početni sustav. To je vrlo zahtjevan posao. Kapetan broda udobno sjedi u svojoj fotelji dok su uvjeti plovidbe dobri. Nema potrebe za intervencijom. Međutim, kad nastupe izvanredne okolnosti samo kapetan broda može odlučivati što će se poduzeti u datom trenutku. Zato i postoje vječne vježbe „što bi bilo kad bi bilo“, te zalihe „rezervnih djelova“ koji mogu zatrebati u nepredvidivim okolnostima. Menadžment je potreban u kriznim vremenima - i točka. Potpredsjednik za sustav ima zadatak da konstruira sustav za predvidive okolnosti, ali dovoljno valentan da djeluje, temeljem odluka predsjednika vlade, u izvanrednim okolnostima. Potpredsjednik za politiku ima zadatak da sagleda učinke pojedinih mjera predsjednika vlade, odnosno stupanj degeneracija sustava zbog donesenih odluka.

Upravo takva vlada treba Lijepoj našoj u narednom razdoblju. Ni više ni manje. Radi se o ekspertnim analizama koje može dati struka. Na nositeljima politike, političarima, je koje će mjere donijeti. One će biti učinkovitije ukoliko budu imali jasne cost-benefit analize mogućih učinaka pojedinih mjera. Dakle, nije smisao struke da odlučuje, smisao struke je da predlaže mjere i kvantificiraju posljedice predloženih mjera. Odluke donose političari koji su dobili povjerenje birača.

Tako npr. reforma poreznog sustava jest stručni posao kojeg moraju raditi stručnjaci. Projektni zadatak daju političari, ali taj projektni zadatak, u smislu cijene, mora procijeniti struka i povratno informirati nositelje vlasti koje su možebitne posljedice njihovog projektnog zadatka. Tako analitički rad doprinosi novim spoznajama glede teorije i prakse, s jedne strane, i, s druge strane, smanjuje troškove implementacije. Degeneraciju sustava nazivamo entropijom. Što je ona manja to bolje, manji troškovi, i, obratno, veća entropija otežava i, konačno, onemogućava funkcioniranje sustava. Današnji društveni sustav i svi njegovi podsustavi, uključivo gospodarski

sustav, ima visoku entropiju pa reforme ne trpe odgodu.